

VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB • VERSLÁB

Tandori Dezső: „Barátaim a fűben, Barátaim a fűben”

1996. május 1.

Újra Alíznál

Valahol erre nyugszol – Már magad se tudod, hol: Nincs semmi ellene, Mit tudnod kellene.	Végtelen egyedüllet Parazsa kicsi füstjét A hideg levegőbe: Cigaretám erőre
Itt minden ellenem van, Azzal is, ha velem van: Nem törődöm veled? Ez meg ő ellene.	Kapva a levegőbe Kanyarítja, belőle Madár-alak, csalul Szürkélve, alakul.
Rézsűből, barna útból Kezd kinőni a tyúkhúr, Mindenek egyszerűje, Derűje és terűje.	Ez így igaz, de mi Fű lenne valami Oly feltétele-kezdet, Hogy ne pusztulni kezdjek,
Kijöttem ide hozzád, Már nincs kit-mit: ha hoznák Tört madárvoltodat, Mint rég, nem holtodat,	Csak múljon el az éj Velem. Semmi beszély Ne kezdődjék el reggel, Ahogy épp-hallgatott-el
Ami lett. S mi lett volna. Nem érzek. Ez a dolga (Ennek). Ezek szerint. A Föld fűvel kering,	Este, hogy elsodort Valami, mint a port, Füves erózió Rézsűje volna jó,
Veletek, protokkal, A tabáni hegyoldal. Elmélyedés a föld, Ízekig körbetölt	Ne kéne semmi másra, Erre a túlhalásra, Ne vihetne haza Nap szaka, éj szaka:
Ott, hol soha se voltál: „Körötted-lét”. Körüljár A nálam-már-valóbb. Ez ma gondolatod.	Lennénk a fű maga, Két fűmag távola, Elszállva kétfelé: És szívünk értené.
Itt végre újra sírok, Mert végre újra bírok. Megyek. Ma végre: voltál Nekem. Ez körbepolyál.	Megj.: Köszönettel e vers Nekik, akik októberi Kamra-estemen ott voltak, akikkel jól voltam ott, és ez újra – ha csak átmenet is – „előszabadított”.

A HAZA REMÉNYTELEN ÜGYE

Zappe László

Kis híján negyedszázada, 1991 koranyarán, Kaposváron *Mohácsi János* fergeteges rendszerváltás-paródiát rendezett *Friedrich Dürrenmatt* A nagy Romulus című „történelmietlen történelmi komédiájából”. Minden mondatából az akkori korra lehetett ismerni. A svájci író darabjának szellemessége abból az alapgondolatból fakad, hogy az utolsó római császár történelmi feladatának véli Róma elpusztítását. Büntetni kívánja a véres, erőszakos hódításokon alapuló birodalmat. Azért lett császár, hogy betölthesse ezt a történelmi küldetést, hogy semmittevéssel tönkretége, s végül kiszolgáltassa országát a feltartóztathatatlanul előretörő germánoknak. Ám furcsa viselkedését, amellyel elodáz, halogat, és ha kell, megakadályoz minden próbálkozást a haza megmentésére, s amelyet sem környezete, sem a nézők nem tudnak másnak betudni, mint kóros lustaságnak, tompultságnak, esetleg végtelen cinizmusnak, csak az utolsó jelenetben magyarázza meg. Akkor, amikor a hódító germán vezérről, *Odoakerről* is kiderül, hogy pusztán belpolitikai kényszerből, a népében, seregében túltengő hazafias indulatok leszerelése végett hódít, és csak azért csörtetett Rómáig, hogy behódoljon *Romulusnak*, aki megszabadíthatná alattvalói túlbuzgalmától. Így végül mindketten csalódnak, a történelem iszonyatait nem lehet kijátszani, megelőzni, eltéríteni. A formátumos katasztrófa politika fikciója alkalmas tükörnek bizonyult akkor, hogy korábbi néhány esztendő eseményeire ismerjünk.

Most a Kaposvári Egyetemen 2010-ben alakult K2 társulat vette elő Dürrenmatt művét. Létrehozói, vezetői, előadásai rendezői, *Benkő Benke* és *Fábián Péter* akkoriban legfőljebb óvodások lehettek, vagy még azok se. De mára remekül elsajátították a Mohácsi-módszert. Roppant szorgalommal és sokszor remek eredménnyel alkalmazzák korunkra a klasszikus meg a nem is annyira klasszikus alkotásokat.

